

Broos Vaasje of Robuuste Kruik?

'Hé, homo!' 'Homo? Hoezo homo?' 'Je praat als een homo, je loopt als een homo, je bent gewoon een homo' 'Nou ja zeg, doe effe normaal man! Al was ik een homo, wat dan nog?' Homo is haram, dus oprotten nou!

'Rij- en kentekenbewijs alstublieft.' 'Ok, maar waarom houdt u mij eigenlijk aan?' 'Wat dacht u van: zwart haar, baard en veel te dure auto?' 'Wat zegt u nou? Houdt u mij aan om dat ik zwart haar heb, een baard draag en in een Audi A3 rijd?' 'Wij houden al jullie soort aan, dat is het protocol.'

'Ik ben zo blij met eindelijk mijn eigen woning. Niet meer met al die andere vluchtelingen in een veel te kleine ruimte in het AZC. Echt zo fijn!' 'Nou, dat is dan fijn voor jou, maar door jullie soort mensen moet mijn zoon nóg langer wachten op een woning.' 'Maar als ik hier ben, heb ik toch ook recht op een eigen woning?' 'Jullie zijn met veel te veel! Ik zou maar een beetje meer dankbaarheid tonen.'

'Als jij het flikt om ons Sinterklaasfeest te verpesten, dan weet ik je te vinden vriend!' 'Hohoho, rustig. Ik kom alleen maar aandacht vragen voor het feit dat Zwarte Piet refereert aan het slavernijverleden van mijn overgrootouders. En dat is niet fijn!' 'Nou dat is dan mooi jouw probleem en niet dat van ons! Je bent gewaarschuwd!'

Vier gespreksonderwerpen zoals deze zich niet zelden op straat manifesteren. Rauw, schofferend en ongenueanceerd. Maar ook vier onderwerpen die op radio en televisie, in de krant en in de Tweede Kamer het afgelopen jaar regelmatig aandacht kregen. Daar kan ruimte gemaakt worden voor verschillende opvattingen. Daar kan aandacht worden besteed aan de verschillende manieren waarop mensen deze gevoelige onderwerpen

beleven. Daar kan de nuance worden aangebracht voor een breed publiek.

Maar ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat op radio en televisie, in de krant en in de Tweede Kamer de taal van de straat steeds meer gemeengoed begint te worden. Misschien met een wat ander woordgebruik, maar met dezelfde intentie. De ander te willen overtuigen van het eigen gelijk. *Mijn waarheid is de enige waarheid.* Het debat persé willen winnen.

Desnoods door de ander te beschadigen. Desnoods ten koste van stabiliteit in de samenleving. Om meer abonnees te werven, kijk- en luistercijfers op te krikken, of kiezers voor je te winnen. En als een parlementariër tijdens een debat in de Tweede Kamer zich als volgt uitlaat tegen de Minister President: *'Ik zou bijna zeggen: rot toch op!'*, dan is dat het ultieme bewijs: de taal van de straat is ook daar doorgedrongen.

Het verbaasde mij dan ook niet dat Mark Rutte in zijn Open Brief in de krant de huidige samenleving vergelijkt met een *broos vaasje*, dat we met 17 miljoen mensen moeten vasthouden om te voorkomen dat het kapot gaat. Ik begrijp heel goed dat de Minister President in zijn positie en zijn rol de samenleving op die manier beleeft. En ik kan het hem niet eens kwalijk nemen. Want hij wordt voornamelijk gevoed door krant, radio, televisie en debatten. Daar ontstaat zijn beeld van de samenleving. Maar is dat wel het juiste beeld? Is dat wel het complete beeld van de samenleving? Ik weet zeker van niet!

Mijn beeld wordt gevoed vanuit hele andere bronnen. Dagelijks ervaren onze vrijwilligers en medewerkers wat er in wijken, buurten en straten gebeurt. Door hen en door mijn eigen

waarneming heb ik een ander beeld van de samenleving dan Mark Rutte. Ik zie onvoorstelbaar veel bewoners, die zich vanwege de meest uiteenlopende motieven met elkaar inzetten voor een gemeenschappelijk doel. Omdat zij zich als ambassadeur willen inzetten voor een gezonde stad, omdat zij gezamenlijk een buurtkrant maken, een buitenspeeldag organiseren, taal- en computerles geven, vegetarische maaltijden maken voor buurtbewoners. Marokkaanse mannen die zich organiseren rondom de opvoeding van hun kinderen, Turkse vrouwen die tijdens hun wekelijkse ontbijt voorlichting organiseren over diabetes, schoolkeuze of schuldhulpverlening. Bewonerscommissies die zich inzetten voor het belang van huurders. En nog talloze andere initiatieven. Allemaal gebaseerd op iets wat zij met elkaar willen bereiken en daar de handen voor uit de mouwen steken.

En tijdens die activiteiten is er ook ruimte voor ingewikkelde onderwerpen als homoseksualiteit, discriminatie, vluchtelingen en racisme. Vanuit de veilige en vertrouwde context. En vanuit de gemeenschappelijkheid. Daar is ruimte voor diversiteit in opvattingen, meningen en belevingen. Zonder te oordelen of elkaar te willen beschadigen, want zij zijn daadwerkelijk aan elkaar verbonden. Deze samenleving is een *robuuste kruik* en kan tegen een stootje. En als er iemand is die deze kruik van 12 hoog uit het raam wil kieperen, dan zijn er voldoende omstanders die hem of haar daarvan weten te weerhouden. *'Heej, wat maakt dat jij de behoefte voelt om onze samenleving kapot te maken? Dat gaat niet gebeuren!'* Het aantal bewoners dat deze samenleving vormgeeft is vele malen groter en invloedrijker dan de groep die via de krant, radio, televisie en Tweede Kamer volop aandacht krijgt.

Ik zou het Mark Rutte oprecht zozeer gunnen om 1 dagje door de ogen van onze medewerkers en vrijwilligers mee te kunnen kijken. Om 1 dagje door hún oren mee te mogen luisteren naar hoe er in de samenleving óók wordt gesproken over die netelige kwesties waaraan hij in zijn brief refereert. Zodat hij in zijn volgende open brief de samenleving typeert als een **robuuste kruik**, waar alle Nederlanders ongelooflijk trots op mogen zijn!

Ik wens u allen een mooi en glansrijk 2019 toe!

Dick Glastra van Loon
directeur Stichting Eigenwijks

Deze column is gebaseerd op de Nieuwjaarstoespraak van Dick Glastra van Loon, uitgesproken op 3 januari 2019 in theater de Meervaart in Amsterdam.